

Chrobák

Znaky

Chrobák velký má vysoce klenuté tělo. Zbarvený je do černa až černomodra. Spodní strana je modrá nebo modrofialová. Jeho nohy jsou ochlupené. Na konci tykadél se nachází trojčlenná palička.

Stanoviště

Chrobáci žijí v lesích a na polích. V době páření vylétají a hledají hromady hnoje nebo trusu. Po spáření v nich vyhrabávají do země chodby dlouhé až 60 centimetrů s několika postranními chodbami. Vyplní je trusem až po vchod, ke každému pak samička naklade po jednom vajíčku.

Velikost: 1,6 až 2,5cm

Období pozorování: duben až červen
a srpen až listopad

Larvy se prokousají mrvou a zároveň se jí živí. Zhruba za rok dorostou a zakuklí se. Dospělí brouci se rovněž živí hnojem a trusem.

Nohy chrobáka jsou silně ochlupené.

Víte, že?

Při hrabání chodeb dvojice chrobáků spolupracují: Samička přebírá zemní práce, sameček odklízí vyhrabanou zeminu a stará se o to, aby byl vždy k dispozici dostatek trusu.

Světluška

Znaky

U světlušek lze zřetelně rozlišit samečka a samičku. Hnědá samička má velmi krátká zakrnělá křídla a vypadá spíše jako larva. Na zadečku má žlutavý svítivý orgán. Sameček je tmavohnědý a má plně vyvinutá křídla, pomocí kterých večer létá. Jeho svítivý orgán je menší.

Velikost: 8 mm až 1 cm

Období pozorování: 2 týdny v červnu/červenci

Víte, že?

Za světélkování u světlušek jsou zodpovědné speciální buňky na zadečku živočichů. Probíhají v nich určité chemické reakce, díky kterým vzniká světélkování. Tomu říkáme „bioluminiscence“.

Stanoviště

Světlušku menší neboli svítilku třpytivou naleznete na loukách, zahradách a v parcích. Ve vlhých letních nocích můžete často pozorovat jejich tančící a blikající světélka.

Světlušky světélkují, protože hledají partnera. Samičky neschopné letu blízkají v trávě. Samečci krouží asi v dvoumetrové výšce a spadnou přímo vedle samičky. Oba partneři umírají krátce po spáření. Larvy se živí plži.

Samičky sedí v trávě a světélkují, samečci létají.

Slunéčko

Velikost: 6 až 8 mm

Období pozorování: jaro až podzim

Víte, že?

Larva slunéčka sežere denně asi 30 mšic, dospělý brouk dokonce až 90. Larvy jsou snadnou kořistí pro ptáky a jiný hmyz. Brouky naproti tomu nepožirá nikdo, protože v případě nebezpečí vypouští žlutou, nepříjemně zapáchající tekutinu s velmi hořkou chutí.

Slunéčka nejraději požírají mšice.

Znaky

Čeď slunéčkovití je přibližně se stovkou středoevropských druhů velmi velká a ne všichni zástupci jsou červeně a černě zbarvení. Existují také žluté a černé formy s tečkami ve vždy odlišné barvě. Nejhojnějším druhem v České republice je slunéčko sedmičtečné. Je červené a má sedm černých teček – tři na každé krovce a sedmou uprostřed zad.

Slunéčko při kladení vajíček

Stanoviště

Slunéčka naleznete na okrajích lesů, loukách a v zahradách. Zde žijí na rostlinách. Živí se, stejně jako jejich larvy, mšicemi a červci, kteří jsou obávanými škůdci. Proto jsou slunéčka pro nás lidi velmi užitečná.

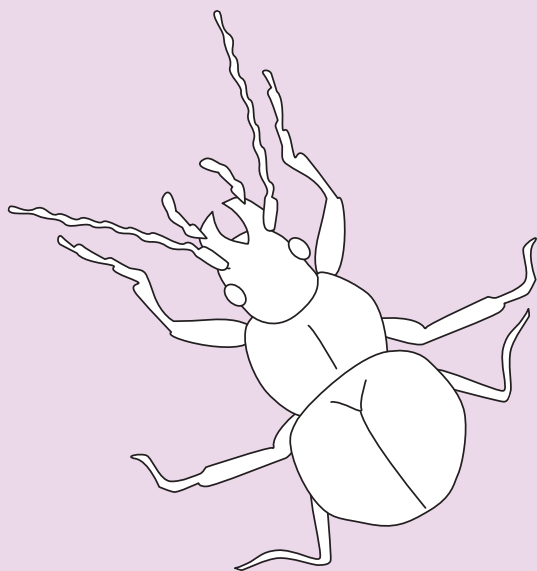
Samička klade vajíčka v blízkosti kolonie mšic, aby potomstvo ihned našlo něco k snědku. Dospělá slunéčka přezimují v listí a mechu.

Střevlík zlatý

Brouk se zlatozeleně třpytí.

Znaky

Hlava, štít a krovky střevlíka zlatého, často také nazývaného střevlík zlatitý, se zlatozeleně třpytí. Na jeho krovkách probíhají tři podélná žebra stejné barvy. První čtyři články tykadel jsou červené, zbytek je tmavý. Nohy jsou rovněž červené.

Stanoviště

Střevlíci zlatí žijí na polích, okrajích lesů a v zahradách. Jsou aktivní během dne a loví plže, červy a hmyz. Požírají ale také houby nebo mršiny. Střevlíci zlatí dokážou vylézt i na strom.

Samičky kladou po jednom do malých jamek v zemi 20 až 60 vajíček. Larvy se živí drobnými půdními organismy. Z kukel se na podzim líhnou brouci, kteří pod kameny a mechem přezimují až do jara.

Víte, že?

Střevlík zlatý je poměrně nenasytý chlapík. Při lovu kořisti se pouští do křížku i s mnohem většími živočichy, než je on sám.

Roháč obecný

Velikost: 2,5 až 8,5 cm

Období pozorování: květen až srpen

Znaky

Roháč obecný je největším evropským broukem. Obě pohlaví mají černohnědou základní barvu; pouze u samečka jsou krovky a kusadla zbarvena do čer-

venohněda. Jeho kusadla jsou navíc výrazně zvětšená a rozvětvená jako paroží jelena. Odtud má brouk také své jméno.

Stanoviště

Roháči obecní žijí hlavně v dubových lesích. Tito dobří letci se pohybují s hlasitým bzučením mezi stromy. Sameček nemůže svými obrovskými kusadly kousat nebo žvýkat, používá je pouze v boji proti jiným samečkům.

Samička naklade po spáření asi 20 vajíček k patě mrtvých, nemocných nebo ztrouchnivělých stromů. Líhnoucí se larvy se živí zetlelým dřevem. Často se svlékají a přibližně za pět let dospívají. Poté se zakuklí. Z kukly se vylíhne hotový brouk, který žije nanejvýš jeden měsíc.

Víte, že?

Roháč obecný patří v České republice k ohroženým druhům a je tedy chráněný. Důvodem je ničení jeho biotopů: Poráží se staré duby a dřevo se zpracovává. Proto se již v dubových lesích nevyskytuje žádné mrtvé dřevo.

Své paroží používá pouze k boji s jinými samečky.

